N°. 3197 — 1857.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.

Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

VRIJDAG 6 NOVEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 5 November.

Middelerwijl wij het antwoord der Regering afwachten op de klagt der Kamer over de uitzetting der uitgaven, meenen wij toch een woord te mogen in 't midden brengen over de begrooting van oorlog.

Wij hebben gedurende vele jaren behoord onder degenen, die er op aandrongen, dat der Regering voor 't leger moest worden verleend, wat zij aanvroeg. Wij waren daartoe gebragt alléén door de tijdsomstandigheden, die in de twee laatste jaren eene geheel andere gedaante hebben aangenomen.

De revolutie van 1848 had een toestand aangebragt, die 't gevaarlijk maakte op oorlog te bezuinigen. Nogthans, men begon daarmeê in de nieuwe orde van zaken, die bij ons door het initiatief van wijlen Koning Willem II ontstond. Intusschen, men kwam daarop spoedig terug, omdat men weldra begreep, dat alles in Europa te onzeker stond, om op vrede te durven rekenen.

Uit de fransche revolutie was een Napoleon opgestaan, van welken men verwachtte, dat hij de oorlogzuchtige traditiën van het eerste Keizerrijk zou voortzetten. Daarenboven was de overtuiging algemeen, dat Napoleon — de derde genaamd, ofschoon hij slechts de tweede is — een oorlog zou behoeven om het fransche volk rustig te houden. Daarbij kwam, dat men niet wist of weten kon, welke pozitie Napoleon III in de rij der europeesche mogendheden en tegenover het Weener-traktaat en de gevolgen daarvan zou willen en kunnen innemen. Alles liep alzoo zamen om de bezorgdheid van alle vorstelijke volken gaande te houden, en bedacht te doen zijn op eventuëele gebeurtenissen. Wij vonden daarin overvloedige redenen om het systeem van bezuiniging niet op ons leger in toepassing te doen brengen. Behalve nog, dat de buitengewone duurte der levensmiddelen en oorlogsbehoeften elke bezuiniging, ook uit dien hoofde, zeer bemoeilijkte.

Wat ons betreft, wij hebben ons gedurende al dien tijd gekant tegen den aandrang om op ons leger eene bezuiniging in 't groot aan te vangen. Maar met denzelfden ijver, waarmede wij toen het behoud van het cijfer der begrooting van oorlog hebben verdedigd, moeten wij thans tegen dat cijfer opkomen; omdat de omstandigheden geheel zijn omgekeerd.

Wat de levensmiddelen aangaat, als men het voeder der paarden, en dan nog slechts voornamelijk het hooi uitzondert, zij zijn zeer in prijs gedaald. En moet men al voor de overige legerbehoeften nog hoogere prijzen besteden — zij zullen niet nalaten op hunne beurt te verminderen als de vrede gevestigd blijft, gelijk zulks is te verwachten.

Onder dit laatste opzigt vooral is de toestand opgehelderd. Wij kunnen en willen er geen borg voor blijven, dat het vrede blijven zal. Maar in den algemeenen toestand is op dit oogenblik niets dat een vredebreuk voorspelt, middelerwijl er veel is, dat het behoud van den vrede begunstigt.

Engeland, de meest twistzieke natie van Europa, heeft aan de gebeurtenissen in de Oost de handen vol. Het behoeft vrede in Europa, dewijl de hoogste krachtsinspanning niet te veel is, om het onmetelijke indische rijk op de Sipoys te verwinnen. Lord Palmerston, hij, de rumoerzuchtige, kan verlangen dat de revolutie Europa ten onderste boven zet; maar dat er op het vaste land oorlog gevoerd wordt, zonder dat Engeland er deel aan neemt, onmogelijk. Hij, de twistzoeker bij uitnemendheid, moet derhalve de rollen omkeeren en den vrede, bijna tot elken prijs, beschermen.

Rusland is uitgeput door den oorlog, waaraan de vrede van Parijs een einde heeft gemaakt. Het vermindert op aanzienlijke schaal zijne legers, herstelt zijne finantiën, onderneemt groote administratieve, politieke en maatschappelijke hervormingen, en heeft strategische spoorlijnen in aanbouw, om binnen korte dagen zijne legers van het eene einde van het rijk naar het andere te kunnen voeren. Dat alles eischt vrede, om te kunnen worden uitgevoerd. Ook van die zijde is geen gevaar.

Oostenrijk heeft tegen finantiëele bezwaren van gewigtigen aard te strijden, het in 1848 ontredderd rijk op nieuw te organizeeren, de revolutie te bedwingen, die nog altijd den grond van zijne provinciën ondermijnt; het heeft de antipathiën der Russen tegen zich, en de politiek van Frankrijk met den jaloerschen naijver der Pruissen te vreezen. Ook te Weenen zal men den vrede niet roekeloos op het spel zetten.

Pruissen is niet zeer oorlogsgezind uit onmagt, dewijl het rijk door zijn geografische ligging moeijelijk te verdedigen is. Bekneld tusschen Frankrijk, Oostenrijk en Rusland liggen zijne grenzen overal open. Zonder koalitie kan Pruissen geen oorlog voeren, dan tegen hertogdommen.

Er blijft dan nog de fransche Keizer. Deze heeft de traditiën van zijn oom slechts onder beneficie van inventaris aanvaard. En tot blijde verbazing van de wereld heeft hij tot leus van zijne regering genomen de spreuk: *l'empire c'est la paix.* Daarbij is 't niet gebleven; hij heeft er naar gestreefd om den groot-bevrediger der wereld te worden, en werkelijk hij treedt in die alom toegejuichte rol op met verwonderlijk welslagen. De vrede, die thans in Europa bestaat, is aan hem te danken, nadat hij zich de palm van den militairen roem heeft weten te doen toekennen.

Of hij de rol van groot-bevrediger zal handhaven is eene vraag der toekomst, afhankelijk van eene andere vraag, of hij zonder oorlog de rust in zijn rijk zal kunnen bewaren. Tot dus verre kan men daarop bevestigend antwoorden. Hij heeft het fransche volk geworpen in handels- en nijverheids-operatiën, die den vrede onmisbaar maken. Daarin zijn alle klassen der bevolking gesleept in eene zoo buitensporige mate, dat het niet zonder gevaar is. Hoog opgevoerde spekulatiën en weelde gaan er hand aan hand, en leiden tot verhoogde onzedelijkheid, en tot eene maatschappelijke ontbinding, die ligtelijk, bij een groote finantiëele ramp, tot uitbarsting kan komen. Maar dat is het geheim der toekomst, waarvoor men vrees voeden kan, maar waarop men geene berekening kan bouwen. Althans is dit blijkbaar, dat Frankrijk op dit oogenblik geen oorlog wil. Tot bevestiging daarvan dient de ontwapening van Rusland.

Maar als dat de toestand is; dan is ook nu de tijd gekomen, om met ernst van bezuiniging op ons leger te spreken. Zullen wij ons leger volkomen behouden, middelerwijl de groote mogendheden hunne legers inkrimpen?

Er is iets dat ons bevreemdt. Toen Europa werkelijk in zorgelijke omstandigheden verkeerde, die behoedzaamheid aanprezen, toen werd bij ons een kruistogt tegen de begrooting van oorlog gepredikt. Nu daarentegen, nu de gezigteinder zich opheldert, en de vrede gevestigd schijnt, nu blijft die kruistogt achter, en schijnt men zich bij het hooge cijfer der begrooting neêr te leggen. Waarom? Dat is ons een raadsel. Want als de strijd vroeger tegen de begrooting van oorlog gevoerd ernst is geweest, dan is het nu de tijd om hem zóó door te zetten, dat men tot een rezultaat komt.

Rusland geeft ons een voorbeeld. Het bespaart op oorlog wat het aan de spoorwegen besteedt. Wat verhindert ons dat op kleiner schaal na te volgen?

Wij ontleenen aan de algemeene beschouwingen van het Voorloopig Verslag der sektiën, over het wetsontwerp tot vervanging der bestaande wetten omtrent de belasting op het personeel, het volgende:

De herziening wordt algemeen als wenschelijk beschouwd.

De ondervinding heeft geleerd, dat vele ontduikingen plaats hebben bij de tegenwoordige wijze van heffing; maar verscheidene leden betwijfelen of de herziening op de tegenwoordige grondslagen doeltreffend zal zijn. Door het vestigen van de voornaamste grondslagen der belasting op de werkelijke kadastrale huurwaarde, zou de Regering het beoogde doel — het meer in evenredigheid brengen der belasting met de betrekkelijke welvaart van de verschillende standen — veel beter bereiken, dan langs den weg, dien zij nu voorslaat.

Hiertegen werd de bedenking gemaakt, dat de herziening van het kadaster een kostbaren en langdurigen arbeid zou opleveren. Het is onbillijk en onraadzaam de verligting der lasten van vele belastingschuldigen naar eene onzekere toekomst te verschuiven. Vele leden vonden bezwaar in de stelling der ministers over de vrijstellingen, zooals die in de Memorie van Toelichting opgezet en ontwikkeld is.

Van eene zijde wordt volgehouden, dat, indien de personeele belasting in overeenstemming moet worden gebragt met de hoogere welvaart van het platte land tegenover de steden, wat de meerderheid genegd schijnt toe te geven, de middelen daartoe slecht gekozen zijn.

Men maakt de opmerking, dat er slechts een verplaatsing van last zal plaats hebben, waardoor juist de breede zoom van den middelstand, wiens verligting de minister van Finantiën zegt meer bijzonder te beoogen, vooral in de kleinere steden, nog meer aan het personeel zal moeten bijdragen dan tot dusverre; en dat de meervermogenden het meest bevoorregt, de minvermogenden het meest gedrukt zullen worden. Tot staving van dit gevoelen haalt men eenige voorbeelden van aanslagen voor het personeel aan van verschillenden aard, uit onderscheiden gemeenten.

De voorafgaande redeneeringen en de gevolgtrekkingen uit de ter tafel gebragte berekeningen afgeleid, vonden bij verscheidene leden ernstige tegenspraak. Het hoofdpunt, dat hier te beslissen valt, is, huns inziens: of niet door de bestaande belasting op het personeel de ingezetenen der zeer volkrijke Gemeenten buiten alle verhouding worden gedrukt, en of die druk niet bijna ondragelijk wordt ten gevolge der heffing in die Gemeenten van eenen hoofdelijken omslag, welke als eene tweede gemeeentelijke personeele belasting kan worden beschouwd? Het cijfer van de belasting op de deuren en vensters klimt, volgens de bestaande wet, niet met het vermoedelijk vermogen der ingezetenen, maar met de bevolking der Gemeenten; met andere woorden: de armste ingezeten van Amsterdam, Rotterdam en 's Gravenhage betaalt thans bijna *eens* (1) zoo veel voor elke deur en voor elk venster zijner woning als de rijkste ingezeten van een zeer welvarend dorp, dat minder dan 3000 zielen telt. Dat zij, die thans het meest betalen, de verligting ook het meest zullen ondervinden, vloeit uit den aard der zaak voort. Maar daarom kon men geenszins toegeven, dat in eenen algemeenen zin de minvermogenden en lieden uit den burgerstand door het in werking brengen der voorgedragen veranderingen, in plaats van ontlast, meer gedrukt zouden worden. In den regel zou, althans in de groote steden, het tegendeel plaats hebben. Ook dit gevoelen werd met berekeningen toegelicht.

Men betreurde het, niet in de gelegenheid te zijn geweest om de bepalingen der voorgedragene wet op de aanslagen van bewoners van het platte land toe te passen. Waarschijnlijk zou dan blijken, dat ook daar de druk van de nieuwe regeling der belasting zoo zwaar niet zou zijn als men het doet voorkomen. In elk geval moest de meerdere welvaart ten platte lande daarbij in rekening worden gebragt en niet vergeten worden, dat de plattelandsbewoners, vooral door de opheffing van den rijksaccijns op het gemaal, gewonnen hebben.

Na deze meer algemeene beschouwingen over de werking der voorgedragene wet, werden de voornaamste veranderingen in de regeling der personeele belasting, die volgens dat ontwerp plaats zouden hebben, in overweging genomen.

Op grond van verschillende beschouwingen verklaarde de meerderheid der in de afdeeling tegenwoordig zijnde leden zich tegen het denkbeeld der Regering om den grondslag der haardsteden geheel af te schaffen.

Met betrekking tot den nieuw voorgestelden grondslag der rijtuigen werd aangemerkt, dat daardoor de bewoners van het platteland onevenredig zouden worden gedrukt. In de steden, zeide men, is het houden van een rijtuig altijd weelde; op het land daarentegen niet zelden volstrekte behoefte. Vooral is dit het geval in de meer afgelegene Gemeenten, die op geruimen afstand van elken grooten weg verwijderd zijn. Men deed daartegen opmer-

(1) Men zal verder zien, dat er aanmerkingen zijn gevallen over den stijl en de taal der voordragt. Alvorens zich daaraan te stooten, mogt de Kamer-zelve in haar verslag wel zorgen geen kwaad voorbeeld te geven door te schrijven *eens*, waar *tweemaal* moet staan.

ken, dat den toch degeen, die in de behoefte aan het bezit van een rijtuig voorzien kan, onder de ingezetenen mag worden gesteld, van wie billijkerwijze eene grootere bijdrage tot de personeele belasting te vergen is. De meerderheid scheen dan ook niet tegen het invoeren van dezen grondslag gestemd te zijn; maar kon de daaromtrent voorgestelde regelen niet geheel goedkeuren.

Terwijl men het goedkeurde, dat de muilezels voortaan een afzonderlijk voorwerp van belasting worden, zoowel als de muildieren, die de wet verzuimd heeft te noemen, waren er leden, die het denkbeeld van het belasten der gewone ezels niet billijkten. Men erkende wel, dat de ezels meer en meer, ook bij welgestelde lieden, in plaats van kleine paarden, gebruikt worden, en dat de belasting uit dat oogpunt vrij goede uitkomsten zou opleveren; doch daar tegenover staat, dat menig minvermogende ten platten lande voor het een of ander doel een ezel houdt, en dat de ezelverhuurders in den regel tot eene klasse van lieden behooren, die niet zwaar kunnen getroffen worden.

Men heeft zich zeer beklaagd over den vorm der wet, die hier en daar duister en ingewikkeld is, terwijl stijl en taal veel te wenschen overlaten. Van een en ander worden in het verslag verscheidene voorbeelden bijgebragt.

Overigens kunnen wij hier niet nalaten aan te stippen, dat, dewijl er slechts 39 leden aan het onderzoek in de sektiën hebben deel genomen, het bij geen mogelijkheid is te bepalen, wat *de Kamer* van het ontwerp denkt.

Wij vinden 't volgende in de *Utrechtsche Courant*:

»Uit Harderwijk wordt geschreven, dat de nieuwe wet op het lager onderwijs op de Overveluwe geen grooten opgang schijnt te maken; ten minste zou een predikant van den predikstoel af verklaard hebben, dat die wet strijdig was met den bijbel; dat ze Christus uit de school bande en daarom geene Christen-ouders hunne kinderen naar de openbare school moesten noch mogten zenden. Zijne woorden hebben den officier van justitie aangespoord den bedoelden predikant, wegens overtreding van art. 201 van den Code Pénal, te dagvaarden voor de arr.-regtbank te Arnhem."

De *Staats-Courant* bevat een koninkl. besluit, houdende vergunning aan G. H. Broekhuijzen, assuradeur, C. G. R. van Marselis Hartsinck, kommissionnair in assurantie, en G. P. Elias, kommissionnair in assurantie, allen wonende te Amsterdam, tot oprigting der te Amsterdam te vestigen Hollandsche Zeeverzekering-Kompagnie.

Blijkens de opgaven van den burgerlijken stand in deze Gemeente, hebben alhier gedurende de maand Oktober plaats gehad 686 geboorten, waarvan 316 wettige van het mannelijk en 317 wettige van het vrouwelijk geslacht, 29 onwettige van het mannelijk en 24 onwettige van het vrouwelijk geslacht; als levenloos werden aangegeven 40. Sterfgevallen 726, waarvan 239 ongehuwden van het mannelijk en 201 van het vrouwelijk geslacht; 127 gehuwden van het mannelijk en 159 van het vrouwelijk geslacht. In den loop van gemelde maand werden voltrokken 150 huwelijken en werd uitgesproken éene echtscheiding.

Wat betreft de gevangenisstraffen, door de regtbanken opgelegd, in 1856 zijn veroordeeld tot straf van een jaar of minder in gezamenlijke opsluiting 8013, in eenzame opsluiting van zes maanden of minder 867, in eenzame opsluiting van meer dan zes maanden 86 en tot gevangenisstraf van meer dan een jaar 412 personen.

Uit eene opgave, aanwijzende de tuchthuis- en gevangenisstraffen in 1856 door de verschillende provinciale geregtshoven des koningrijks opgelegd, blijkt, dat veroordeeld zijn: tot tuchthuisstraf voor den tijd van 20 tot 15 jaren 4, van 15 tot 10 jaren 32 en van 10 tot 5 jaren 189 personen; tot korrektioneele gevangenisstraf 730 en tot cellulaire gevangenisstraf 113.

Uit Almelo schrijft men, dd. 3 Nov.: Gisteren avond omstreeks kwart na tien ure is hier het zeldzaam voorkomend schouwspel van eenen schoonen maanregenboog waargenomen. De lucht was daarbij bijna geheel met witte vlokwolken bedekt, waarin de gemelde luchtverheveling een prachtig gezigt opleverde.

'sGRAVENHAGE, 3 Nov. De Tweede Kamer der Staten-Generaal is, ter hervatting harer werkzaamheden, opgeroepen tegen Dingsdag e. k. den 10en dezer, des namiddags ten 2 ure.

— Naar wij vernemen, is bij de Tweede Kamer ingekomen een wetsontwerp van den minister van Justitie, houdende maatregelen tot het brengen van bezuinigingen in de uitgaven voor het Hoog Militair Geregtshof, in afwachting dat het geheele militair justitie-wezen nader geregeld zal worden.

— Men ziet verlangend bij de Tweede Kamer te gemoet de aanbieding van een wetsontwerp, tot goedkeuring, voor zoo veel noodig, van het handelstraktaat, laatstelijk tusschen Nederland en België gesloten.

— Een onrustbarend verschijnsel openbaart zich in dezen omtrek onder de aardappelen. Aanzienlijke partijen gaan soms spoedig tot verrotting over. Nog gisteren zijn op de markt op het Spui alhier door de keurmeesters twee schepen met dusdanige aardappelen afgekeurd. De verschillende aardappel-kooplieden hier ter stede hebben gisteren avond eene bijeenkomst gehad, om zoo mogelijk tot wering van het kwaad noodige middelen te beramen.

LEEUWARDEN, 3 November. Volgens het *Friesch Weekblad* bevinden zich twee der aanstaande koncessionarissen der noorder-spoorwegen te 's Hage, ter voordragt hunner belangen aan Z. M., hetgeen in deze week vrij zeker zou plaats hebben ter konferentie met den minister, bij wien zij door den franschen gezant reeds zijn geïntroduceerd.

ROZENDAAL, 1 Nov. Voor een paar dagen gingen twee houtsprokkelaars, een man en eene vrouw, hier over het spoor. Ter zelfder tijd naderde een trein, dien de vrouw nog juist ontweek; doch, daarna omziende, zag zij, tot haar grooten schrik, dat de wagens haren man over den hals gingen, zoodat het hoofd als het ware van het ligchaam werd gekneld.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 3 Nov. De *Moniteur* bevat de namen van de tweede serie der bij de keizerlijke jagt te Compiègne uitgenoodigde personen. Het is zeer in het oog geloopen, dat de gezanten van Oostenrijk, Rusland en Turkije niet onder de gasten des Keizers telden, en daar het niet zeer onwaarschijnlijk is dat zij in de derde reeks zullen worden opgenomen, schrijft men dit vooral al weder toe aan de moeijelijkheden, welke door het vraagstuk der Donauvorstendommen worden opgewekt.

— De *Patrie* bevat een stuk, behelzende de uitdrukking der wenschen van den moldavischen Divan, zooals die door de te Jassy bijeengekomen vergadering opgegeven zijn. Deze vergadering heeft vooral doen uitkomen, dat haar verlangens niets onbestaanbaars opleveren noch met de openbare orde, noch met den eerbied, die verschuldigd is aan de oude verdragen, welke het moldavische vorstendom aan het souvereine hof van Konstantinopel verbinden. Die wenschen worden aan het eind van dit stuk volgenderwijze gerezumeerd:

I. De eerbied voor de regten der vorstendommen en in het bijzonder van hun zelfstandigheid, volgens den inhoud der oude kapitulatiën, met de verhevene Porte in 1393, 1460, 1511 en 1634 gesloten.

II. De vereeniging der vorstendommen tot een Staat, onder den naam van Roumanije.

III. Een erfelijke vreemde vorst, gekozen uit de regerende huizen van Europa, en wiens erfgenamen in de godsdienst des lands onderwezen zullen worden.

IV. De onzijdigheid van het grondgebied der vorstendommen.

V. De wetgevende magt, toevertrouwd aan de algemeene vergadering, waarin al de belangen der natie vertegenwoordigd zouden zijn.

Waarschijnlijk zal de Divan van Wallachije een verklaring in denzelfden geest afleggen.

— Men gelooft, dat Jules Favre de kandidaat der oppozitie zal zijn bij de verkiezing van een afgevaardigde in het departemen der Sarthe voor het Wetgevend Ligchaam.

Volgens sommigen zou daarentegen de heer Favre de kandidaat der oppozitie zijn bij de nieuwe keuze, die te Parijs moet gedaan worden ten gevolge van het overlijden van generaal Cavaignac.

— De heer Thiers heeft de slagvelden bezocht, waar de vreeselijke gevechten van 1814 voorgevallen zijn. Men heeft hem te Montmirail, Brienne, Laon en Craonne gezien.

— De heer Abatucci, minister van Justitie, is het gevaar en de ziekte te boven evenwel zal deze staatsman zich gedurende veertien dagen of drie weken van allen arbeid moeten onthouden, gedurende welken tijd zijn departement ad interim door den heer Billault zal worden bestuurd.

— Prins Napoleon heeft aan zijn kollegaas van het instituut een prachtig ingebonden exemplaar doen toekomen van zijn verslag over de Algemeene Tentoonstelling in 1855.

— Eene maand geleden verdween spoorloos de jeugdige bankier B. van Montargis, ofschoon zijne zaken volmaakt in orde waren en hij met zijne vrouw en verdere betrekkingen in de meest gelukkige verhouding verkeerde. Aangezien hij 11,000 fr. in banknooten bij zich had, wordt zijn verdwijning in verband gebragt met de te Londen gevonden deelen van een mannelijk lijk.

— De gunstige uitslag van den wijnoogst in geheel Champagne, bevestigt zich thans volkomen. De Wed. Cliquot heeft van hare wijngaarden niet minder dan voor 160.000 francs druiven geoogst, en bovendien nog voor 440.000 francs druiven van omliggende wijngaarden gekocht, zoodat zij daardoor in het bezit is van 600.000 francs grondstof voor de vervaardiging van haren vermaarden Champagne. Deze tijding zal vooral in Rusland aller harten verblijden, vermits daar het merk *Cliquot* het meest gezocht is, zóó zelfs, dat men er elk dessert voor gebrekkig en onbruikbaar houdt, waar de Champagne-*Cliquot* niet vloeit.

— Een brief uit Bucharest meldt, dat de ex-hospodar Prinstirbey op weg naar Frankrijk was.

— Uit Madrid wordt gemeld, dat de censuur op de buitenlandsche dagbladen, bij hunne invoering in Spanje, welke maatregel door den vorigen minister Nocedal was genomen, door den nieuwen minister van Binnenlandsche Zaken, Bermudes de Castro, is afgeschaft.

— Volgens berigten uit Madrid aarzelde het nieuwe kabinet of het de Cortes al dan niet zou ontbinden.

— Een dépêche berigt, dat de hertog van Grammont den 30n te Civita-Vecchia is aangekomen.

— De stoomboot *Petropolis* heeft berigten uit Brazilië en de zuid-amerikaansche republieken aangebragt, welke niets bijzonders behelzen.

— De zaak van Lemaire, c. s., waarvan sommige bladen gesproken hebben, zal den 4den dezer maand behandeld worden. De beschuldigden zijn 14 in getal. In de instruktie worden hen ten laste gelegd drie moorden, twee brandstichtingen en een en vijftig gekwalificeerde diefstallen. 't Is in den loop van 1852, dat de lange reeks misdaden een aanvang heeft genomen, waarvan de Justitie nu van hen rekenschap eischt. Lemaire, die naauwelijks zijn vijf-en-twintigste jaar heeft bereikt, is reeds vroeger tot vijfjarige opsluiting, wegens gekwalificeerde diefstallen, veroordeeld; hij oefende bijna geen ander beroep uit dan van sluiker; zijn kracht en behendigheid zijn buitengemeen. Niets evenaart de stoutmoedigheid waarvan Lemaire in verscheidene omstandigheden bewijs heeft gegeven, voornamelijk in het plegen van sommige zijner misdaden.

Aan de speeltafel en in drinkgelagen verteerde Lemaire het geld dat diefstal en moord hem verschaften. Het uiterlijke van den beschuldigde schijnt den wreedaardigen aard, dien hij menigmaal getoond heeft, niet af te teekenen; zijn gelaatstrekken zijn regelmatig en de uitdrukking zijner fizionomie vriendelijk; men zou hem schier houden voor een roover uit een kluchtspel.

— De hooge gunst, waarin Reschid te Konstantinopel staat, en die in geheel het rijk bekend is, dagteekent van vroeger en heeft onderscheidene beproevingen doorleefd. De vorige Sultan Mahmoud noemde Reschid reeds de bekwaamste staatsman van Turkije.

— Een reiziger verhaalt, dat toen hij onlangs te Draguignan aankwam, hij die stad aan een vrolijkheid zag overgegeven, welke geheel van den ernst die er gewoonlijk heerscht, afweek. De prefekt lachte, de raadsheeren hielden zich den buik vast; ontvangers, leden van het geregtshof, gendarmes, allen hieven een schaterend gelach aan. Waarom? Er had zich te Draguignan een poolsche arts gevestigd, die door een kunstgreep, in een oogenblik al de zieken van het land onder zijne behandeling willende krijgen, het volgende prospektus had uitgegeven; het luidt als volgt:

»Draguignan, den 1n Okt. 1857.

»Aan de wereldlijke en geestelijke opperhoofden der Staten; aan de keizers, koningen, prinsen, hertogen, markiezen, graven, baronnen, ridders, prezidenten van republieken; aan de ministers, aan de goevernements-ambtenaren, aan het geheele menschelijke geslacht en zijne geslachten!

»Heilige vaders, uwe keizerlijke en koninklijke majesteiten, edelmogenden, mijne heeren en dames!

»Ik heb de eer u bekend te maken, dat het verlof niet hebbende kunnen verkrijgen om naar mijn land terug te keeren, 't welk ik nog geen 16 jaren geleden verlaten heb, noch in het bezit mijner eigendommen te komen, hoewel niets van mij is in beslag genomen, noch dat ik in de mogelijkheid ben niet alleen van met mijne bloedverwanten briefwisseling te houden, maar zelfs mij van hun verblijf te vergewissen, — ik voornemens ben mij bepaald te Draguignan, hoofdstad van het departement van Var, in Frankrijk te vestigen, waar ik wensch het beroep van doktor in de geneeskunst uit te oefenen.

»Ik behandel mijn evenmensch, zoo als ik mij zelven behandelen, of wenschen zou in hunne plaats behandeld te worden, namelijk dat ik, op mijn woord, verrijkt ben met al wat ondervinding, opvoeding, onderwijs, bekwaamheid en verdiensten kunnen schenken.

»Geen ander middel bezittende om mij bekend te maken dan de drukpers, zoo ben ik verpligt mij eenerzijds daarvan te bedienen, om te verkondigen dat de russische amnestie niets anders is dan eene beleediging der Polen ten aanzien der geheele wereld in het aangezigt geslagen, en anderzijds (sic) om de lieden en personaadjes, die wel met hun vertrouwen gelieven te vereeren, te verzoeken zich bij mij aan te melden in de straat Olier

vance, N°. 14. Men wordt beleefdelijk verzocht aan dat berigt de meeste openbaarheid te geven.

»Ik heb de eer u, heilige vader, uwe keizerlijke en koninklijke majesteiten, edelmogenden, mijne heeren en dames, te groeten.

»AUGUST VON BUKOJEWSKI, *Med. Dr.*

»*Zegt het voort!*

ENGELAND.

LONDEN, 3 November. Een gansche week is verloopen sedert de telegraaf ons de tijding bragt van Delhi's val. De bijzonderheden, welke sedert van dat schitterend wapenfeit medegedeeld zijn, trekken nu de opmerkzaamheid tot zich.

Eenige beoordeelaars — waarschijnlijk uit overmaat van voorzigtigheid — verzekeren dat de val van Delhi den generaal Wilson in een moeijelijken toestand heeft gebragt. Zij beweeren, dat onze verliezen aan gedooden en gekwetsten, hoe aanzienlijk die ook zijn, slechts die betreffen, welke wij gedurende de eerste dagen van den aanval te verduren hadden. Wij bezitten inderdaad geen bijzonderheden over hetgeen in de stad is voorgevallen, tusschen den dag waarop de stad genomen werd, en den 20ⁿ, de dag waarop de laatste overblijfselen der krachten van de muiters de schipbrug — naar het schijnt in goede orde — overgetrokken zijn.

De openbare meening begint met meer onpartijdigheid het raadsbesluit van den goeverneur-generaal der Oost-Indien uit te leggen, aangaande het lot der Sepoys. Sommige organen onzer drukpers, de *Times* aan het hoofd, hebben hevig tegen den goeverneur uitgevaren en het doen voorkomen alsof dit bevelschrift alleen aan de militaire gezagvoerders gerigt was. Maar het blijkt nu uit dit stuk-zelf dat het alleen voor de burgerlijke officieren was bestemd.

De waarheid is, dat de tegenwoordige polemiek over de behandeling der opstandelingen en hun medepligtigen, uitgelokt geworden is door de wilde wraakkreten, die de *Times* heeft uitgestooten.

— Het ontslag van den turkschen minister Reschid-Pacha wordt nu eens als een staatsgreep van den Sultan, dan weder als een staatkundigen greep van Engeland aangezien. Lord Redcliffe zou zijn wederval voorspeld hebben voor de maand Julij. De turksche minister, die volgens sommige bladen een zelfstandig man moet wezen, schijnt met de laatste uitlegging niet gediend, daar hij evenmin voor een kreatuur van Lord Redcliffe als voor een werktuig der oostenrijksche of fransche staatkunde gehouden wil worden.

— De engelsche bank heeft heden op nieuw het diskonto verhoogd, en wel met 1 pCt., zoodat het reeds tot den hoogen koers van 9 pCt. gestegen is. In de finantieele krizis van 1847 had het niet meer dan 8 pCt. bereikt.

— Een brief uit Delhi van 16 Sept. zegt, dat de muitelingen tot op dien dag, bij de bestorming reeds meer dan 7000 man hadden verloren. Sedert dien tijd tot op den 20 zullen er nog wel zoo veel gedood zijn.

— De eerwaarde J. M. Bellew, een anglikaansch geestelijke, uit Indie teruggekeerd, sprak gisteren avond met veel geestdrift, ten aanhoore van eene talrijke en deftige menigte, over de groote gebeurtenis. Toen de spreker, weggesleept door de herinnering aan den moord, op zijne ambtsbroederen en hunne vrouwen en dochters gepleegd, in levendige verontwaardiging uitriep: »Zal men de vergevingsgezindheid en menschelijkheid van lord Canning ook moeten zien toegepast op dien klomp van keizerlijke schanddaden?" (nl. de groote mogol te Delhi, dien hij ook »het koninklijke beest" noemde), ging als uit één mond het antwoord op: »Neen! Neen!" gevolgd door luide toejuichingen, waarop de eerw. spr. hervatte: »Neen! dat men hem opknoope aan den naastbij staanden boom, omhangen met zijn koninklijk gewaad." (Nieuwe toejuiching.) De spr. haalde in den loop zijner rede Cromwell aan, die het eerst een charter geweigerd heeft aan de o.-i. Kompagnie, »waardoor deze groote man toonde, dat hij zijne eeuw 200 jaren vooruit was", en hij wenschte aan Cromwell de eer te geven, de eerste voorstander van den vrijen handel in Engeland geweest te zijn. (*Amst. Ct.*)

— De hollandsche korrespondent van den *Daily News* eindigt een berigt aangaande den toestand van den koffijhandel en den staat van handelshuizen te Amsterdam en Rotterdam in het algemeen, met de volgende regelen: ....»Men gelooft echter dat de hollandsche handelshuizen de proef zullen doorstaan zonder belangrijke faillieten. De nederlandsche handel is in de laatste jaren aanzienlijk toegenomen en de meeste kooplieden hebben zulke voordeelen gehad, dat zij in staat zullen zijn om de bestaande ebbe af te zien tot dat de vloed weder opkomt. De kooplieden gaan ter beurze om over Indie te spreken, terwijl hunne bedienden aan de lessenaars hunne nagels schrapen of de tanden uithalen. Zaken zijn zoek, en niemand kan zeggen wanneer ze weêrom zullen komen. Wanneer kalmte het onmisbaar voorteeken van een storm is, dan zouden wij ons op iets ergs moeten voorbereiden. In plaats van dat drinken wij onzen bordeaux, rooken onze sigaren, en doen een schietgebed om een beetje wind, een beetje werk en een beetje winst."

— Heden ochtend werden bij Millwall de laatste toebereidselen gemaakt tot het te water brengen van het daar gebouwde monster-stoomschip. Reeds vroegtijdig waren op de werf vergaderd de lord-mayor, de lords der admiraliteit, verscheidene aldermen, de hertog van Aumale, de graaf van Parijs, de beijersche gezant, de bisschop van Nova Scotia en vele andere voorname personen, terwijl de overzijde der rivier en deze laatste zelve met eene ontelbare menschen-massa was bedekt. Ten 12 ure ontving het schip, bij monde van miss Hope zijnen naam (of werd zoogenaamd gedoopt, bestaande in het verbrijzelen van eene flesch wijn tegen den boeg), namelijk de Leviathan (dus niet Great Eastern). Dit geschied zijnde, begon men het vaartuig in beweging te brengen. Binnen weinige minuten bewoog zich het schip 1 voet of 18 dm. bij den voorsteven, doch het achtergedeelte bleef onbewegelijk. Al spoedig vernam men, dat de tot het afbrengen gebezigde werktuigen beschadigd waren en derhalve moesten alle verdere pogingen worden geschorst. Het betreurenswaardigste bij dit ongeval is, dat vijf of zes werklieden zoo ernstig bezeerd zijn, dat zij naar het hospitaal moesten worden gevoerd; van verscheiden hunner waren de armen en beenen gebroken. Men denkt, nu dat het te water brengen tot 2 Dec. zal moeten worden uitgesteld.

— Het *Court-Journal* verhaalt, dat de prins van Wallis, tijdens zijn verblijf aan den Rijn, 10 thaler uitloofde aan den jongen, die het eerst den top van de Drachenfels bereikte, mits dat hij, de prins, deelnam aan den wedstrijd. Dit zoo geregeld zijnde, begon het klauteren en de prins was n°. 1. De prins handelde echter als prins en verdeelde de 10 thaler onder de knapen van het dorp, die naar den prijs gedongen hadden. De prins is zeer tenger, doch zijne overwinning wordt opgegeven als een bewijs van zijne goede longen.

— De geldkrizis in de Vereenigde-Staten heeft noodlottige gevolgen gehad voor de parijsche nijverheid en nering. Verscheidene wissels komen onbetaald terug, en men vreest om die reden dat verscheidene handelshuizen zullen moeten springen.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 31 Okt. Graaf Buol heeft heden de direktie van het departement van Buitenlandsche Zaken weder aanvaard.

Volgens een keizerlijke ordonnantie, gedagteekend van Ischl, 23 Okt., worden de dagbladen aan een zegelregt van 1 kreutzer per nommer onderworpen. De exemplaren moeten vóór het afdrukken gestempeld zijn. De uitgever en drukker zijn verantwoordelijk. De belasting op de advertentiën is van 10 tot 15 kreutzers voor elke advertentie.

Die ordonnantie is een harde slag voor de oostenrijksche pers. De dagbladen, waarvan de abonnementsprijs twaalf florijnen bedraagt, zullen met 30 pCt. bezwaard worden; de kleine dagbladen zullen met eene belasting van 100 pCt. getroffen worden! 't Is ongetwijfeld dat de meeste kleine dagbladen zullen ophouden te bestaan, zelfs de groote bladen zullen ontzaggelijk door dien maatregel lijden. Bereids zijn er onder de journalen die van 8000 tot 10,000 florijnen aan de schatkist betalen, wegens advertentie-regt. Het spreekt van zelf dat die fiskale maatregel van het goevernement aan de periodieke pers bittere klagten ontrukt, ondanks de stilzwijgendheid, waartoe zij ten aanzien van goevernementsdaden gedoemd is.

— Eindelijk is het oude gebouw der Hoogeschool aan een bestemming, zijn oorsprong waardig, teruggegeven. Sedert 1848 in een kazerne veranderd en op bevel des Keizers gerestaureerd, heeft men de Hoogeschool geopend voor de zittingen en werkzaamheden van de akademie van wetenschappen. Deze plegtige handeling heeft den 29ⁿ dezer maand plaats gehad in tegenwoordigheid der ministers, der raadsheeren van het rijk, van den Kardinaal-Aartsbisschop von Rauscher, van verschillende generaals en andere notabiliteiten.

De minister van Binnenlandsche Zaken baron von Bach, heeft in zijn hoedanigheid van kurator van de akademie een openingsrede gehouden. Vervolgens heeft de vice-prezident de heer Carajan, een geschiedkundig verslag gegeven over de stichting van het gebouw, dat eerst tot hoogeschool werd opgerigt; hetgeen gevolgd werd door een redevoering over de beginselen van de tegenwoordige natuurkunde door dr. Effingshausen, lid van de akademie. Wat vooral de opmerking trekt zijn de schoone zaal der zittingen, en de freskoos aan den beroemden Guglielmi verschuldigd, welke ook die van Schönbrunn heeft geschilderd. De zoldering stelt den Tijd voor, het medaljon van Maria Therezia in de hand houdende, en de vier beelden, die den Tijd omringen, beteekenen de fakulteiten.

— De vreeselijkste finantieele krizis, die met mogelijkheid te bedenken is, zweeft thans boven de hoofdstad. De beurs is ontsteld, de fondsen dalen immer, er heerschte een algemeene paniek. Verscheidene groote bankiers- en handelshuizen hebben hunne betalingen geschorst of zijn gesprongen.

— Hier zoo als elders is men in de krinolines verward, en zulks wordt meer en meer hinderlijk, zoo zelfs dat een wandelend heer, die rustig zijn sigaar rookte, zich eensklaps *geïnkrinoleerd* zag. — Men veroorlove deze uitdrukking. — Er viel namelijk eene krinoline, die uit een venster te droogen hing, zoo loodregt naar beneden dat ze den wandelaar, die juist voorbij ging, geheel omsloot.

— De raad der nationale bank te Genua heeft het diskonto van 7 op $7\frac{1}{2}$ pCt. verhoogd.

BELGIE.

BRUSSEL, 4 November. De *Indépendance* meldt, dat de heer de Brouckère-zelf al de moeijelijkheden heeft erkend, die de zamenstelling van een kabinet, gelijk aan dat van 1852, zou opleveren. Deze staatsman zou zich, naar het schijnt hebben vergenoegd eenige konferentiën te houden met leden van de linkerzijde, en aan het einde dier konferentiën zou hij de eer hebben gehad aan Z. M. zijne denkwijze kenbaar te maken over den tegenwoordigen toestand, eene denkwijze geheel overeenkomende met die, welke hij in het begin der krizis had aan den dag gelegd.

Men verwacht algemeen, dat een ander lid der linkerzijde binnen kort door Z. M. zal ontboden worden.

Het door den *Nord* gegeven berigt volgens hetwelk de heer Tesch bij den Koning ontboden zou zijn, wordt tegengesproken.

— Nopens de gisteren vermelde tweede ramp, waarmede Antwerpen Maandag avond ten $6\frac{1}{2}$ ure getroffen werd, leest men de volgende bijzonderheden:

Ten $6\frac{1}{2}$ ure hoorde men plotseling een zwaren slag; de toestroomende massa zag het huis van den kunstvuurwerkmaker en zwaardveger Verpoorten, op den hoek van de Place-de-Meir en de Twaalf-maanden-straat, in lichte laaije vlam staan. Eenige sekonden later vernam men een nieuwen knal, en het huis stortte in te midden van dikke rookwolken. Op hetzelfde oogenblik werden stukken hout, balken, huisraad, enz. op zeer verren afstand geworpen.

Verpoorten was met zijne kinderen uitgegaan. Zijne vrouw was te huis gebleven, en die ongelukkige moeder werd tot in het midden van de Place-de-Meir geslingerd. Haar aangezigt, hare voeten en handen waren deerlijk gebrand, en toen men hare in vlam staande kleedingstukken van het lijf rukte was zij geheel bebloed; haar regterbeen was gebroken, doch men wanhoopt evenwel niet aan haar behoud.

De ontploffing was zoo verschrikkelijk, dat van de huizen in de nabijheid en zelfs van die in andere straten de glazen gebroken werden. Verscheidene personen, die over de straat gingen, zijn min of meer zwaar gewond. De tweede ontploffing vernielde voor een groot gedeelte het huis van den heer Godderis, geldwisselaar, en wierp de waarden, die zich in zijn kantoor bevonden, bankbilletten, gouden en zilveren munten, enz. op de straat.

De oorzaken van dit ongeluk worden verschillend opgegeven.

De wegruiming der puinhoopen van het entrepot wordt door de mineurs ijverig voortgezet. Eergisteren namiddag werden de eerste sporen der andere slagtoffers ontdekt. Men vond een paletot, die, vermoed wordt, aan Mylemans te hebben behoord; voorts werden de beenen van een werkman gevonden, wiens overig ligchaam nog onder een berg van steenen en asch bedolven ligt. Het bedrag der inschrijvingen voor de betrekkingen der slagtoffers is reeds 12,000 fr.; de hertog van Brabant heeft 1000 fr. ten behoeve van dat liefdewerk afgestaan. Wat Mertens betreft, deze verkeert in den meest gewenschten toestand en verlaat eerstdaags het gasthuis.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 5 November.

BEVALLEN (1 Nov.): A. Lugt, geb. Stokhuyzen, D. — (2 Nov.): C. S. Scheltema, geb. Luber, Z.

OVERLEDEN (30 Okt.): H. van Geldorp, 68 j.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 4 Nov. Belg. leen. $2\frac{1}{2}$ pc. $54\frac{1}{4}$; Obligatiën $4\frac{1}{2}$ pc. $96\frac{5}{8}$; Spanje $1\frac{1}{4}$ pc. $24\frac{1}{8}$; Binnenl. 3 pc. $37\frac{1}{4}$; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Met. 5 pc. $75\frac{1}{2}$; Id. Nationale $77\frac{1}{2}$.

PARIJS, 4 Nov. Fransche $4\frac{1}{2}$ pc. 90.30; 3 pc. 67.15; $1\frac{1}{4}$ pc. Spanje $25\frac{1}{4}$; 3 pc. id. $37\frac{1}{4}$; Fr. O. Sp. 668; Rom. Leen. —.

MADRID, 3 Nov. 3 pc. Schuld 39.35, id. $1\frac{1}{4}$ pc. 27.05.

LONDEN, 4 Nov. Consols op tijd $89\frac{1}{2}$; Spanje buitenl. $1\frac{1}{4}$ pc. $25\frac{3}{8}$; Rusl. 5 pc. 105; id. $4\frac{1}{2}$ pc. 96; Holl. 4 pc. $97\frac{1}{2}$; id. $2\frac{1}{2}$ pc. $63\frac{1}{2}$; Sard. 5 pc. $89\frac{1}{2}$; Braz. 101; Peru $4\frac{1}{2}$ pc. 75; Gren. uitg. 8; id. werk. —; Mexiko 3 pc. $18\frac{1}{2}$; Portugal 3 pc. 43; Ecuador $13\frac{1}{4}$; Venezuela 30; Wissel op Amst. $11.19\frac{1}{2}$; Hamburg $13.09\frac{1}{2}$.

WEENEN, 4 Nov. Met. 5 pc. 81; Nationale $82\frac{1}{4}$; Bank-Aktien 965; Credit Anst. 198; Noord-Bahn akt. $171\frac{1}{4}$; O.-Fr. Spoorw. akt. $266\frac{1}{2}$; Saltzb. 100; Lomb. Venetiaans. $91\frac{1}{2}$; Wissel op Londen 10.17; Goud $9\frac{1}{4}$; Zilver $6\frac{1}{4}$.

BERLIJN, 4 Nov. $3\frac{1}{2}$ pc. Pr. Staatsch. $80\frac{1}{2}$; 5 pc. Rusland $104\frac{1}{4}$; Diskonto $6\frac{1}{2}$.

HAMBURG, 4 Nov. Spanje 3 pc. —; id. $1\frac{1}{4}$ pc. 24; Rusl. 5 pc. $99\frac{1}{4}$; $4\frac{1}{2}$ pc. $92\frac{1}{2}$; 3 pc. Mexikanen $6\frac{1}{4}$; Vereenigde

bank 99¾; Noord-Duits. bank 89¾; Wissel op Londen 3/m. —.—; id. kort —.—; Amst. —.—; Diskonto 9.

FRANKFORT, 4 Nov. 5 pc. Met. 74¾; 1¼ pc. Spanje binnenl. 25¼; 3 pc. —; Wissel op Londen 3/m. 117¾; Parijs —; Weenen 111⅞; Amsterdam —; Diskonto 6.

Wisselkoers.

Parijs	2/m. f	54⅞	Livorno	2/m. f	38¼
»	zigt »	55½	Napels	» »	81½
Bordeaux	2/m. »	54½	Petersburg	» »	1 68
»	zigt »	55⅝	Weenen	6/w. »	33
Madrid	3/m. »	236	Augsburg	» »	33 7/16
Cadix	»	238	Frankfort	» »	98⅝
Seville	»	235	Hamburg	2/m. »	33 11/16
Bilbao	»	235	»	zigt »	35 5/16
Lissabon	»	40⅝	Londen	2/m. »	11,55
Porto	»	40⅝	»	zigt »	11,72½
Genua	2/m. »	45¼	Rotterdam	»	

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		3 NOV. 4½ u. gebl.	4 NOV. 4½ u.			gebl
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.	103¾	103½	»		
Nederl. Bank	4 »			»		
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	62½	62¼	a	62 7/16	62¼
Dito Dito	3 »	74 15/16	74 9/16	»	74⅝	74 9/16
Dito Dito	4 »	95 15/16	95⅝	»	95¾	95 11/16
Amortis. Syndik.	3½ »	89¾		»		
Aand. Handel-Maatsch.	4½ »	144¾	143½	»	144	143½
dito Contant	4½ »	144⅝		»		
Oost-Ind. Leening	4 »		89¼	»		
Aand. Holl. Spoorweg.			93½	»		
Leening idem	4½ pCt.			»		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ »	99½		»		
Maatschappij van Weld.	4 »			»		
België, Cert. Adm. R. bk.	2½ »					
Dito bij *Rothschild*	2½ »	50⅝	50⅝	»		
Frankrijk, Certifikaten	3 »		61	»		
Spanje, Obligatiën	1¼ »	25 1/16	25	»		
Dito	3 »	41⅝	41	»	41⅜	41
Dito Binnenl.	3 »	36¾	36⅝	»	36 11/16	
Amortisable Schuld				»		
Bewijzen Coupon		5 7/16		»		
Portugal, Obligatiën	3 pCt.	43 1/16	43⅛	»	43⅜	43⅛
Dito 1856	3 »	43⅛	42¾	»	42⅞	42⅞
Dito Uitgestelde				»		
Rusl., Obl. bij *Hope en C°.*	5 pCt.	103¼	103⅛	»	103¼	
Dito bij idem 1828/1829	5 »	102	101⅞	»		
Cert. bij idem 1831/1833	5 »	92¼	92⅛	»	92¼	
Dito bij idem 1840	4 »	84½		»		
Dito bij *Stieglitz*	4 »	84⅝	84¼	»	84⅜	84¼
Dito Nieuwe	4 »			»		
Dito 5de Serie	5 »	96¼	95¾	»	96⅛	95¾
Dito 1855, 6de Serie	5 »	98⅝	98⅜	»	98½	98⅛
Dito adml. te Hamburg	5 »	94¾				
[illegible]	5 »					
Dito dito dito	4½ »	94½	94	»	94¼	94
Inschrijving in Assignat.	6 »		63 5/16	»		
Certifikaten van dito	6 »		64 5/16	»	64¼	64¼
Spoorweg Aandeelen	5 »	73	72½	»		
Polen, Aand. 1835, fl. 500	f			»		
Obligatiën	4 pCt.	78	77⅝	»	78	77⅞
Pruissen, Obligatiën	4½ »			»		
Aandeelen 1854	3½ »			»		
Beijeren, Spoorweg Aandeelen				»		
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5 »	74¼		»		
Dito dito	4 »		59⅞	»		
Dito Metalliek	5 »	72 5/16	71 11/16	»	71 13/16	71⅝
Dito Rente Amsterdam	5 »	84⅝	83⅞	»	84 1/16	84
Dito Nationale 1854	5 »	74	73 9/16	»	73½	73⅜
Dito dito	2½ »	37⅝	37⅝	»	37 7/16	
Weener Bank-Aktiën	f		1085	»		
Dito Aand. fl. 250, 1839				»		
Dito dito f 250, 1854	4 pCt.	310	309	»	309½	
Napels, Cert. bij *Lam. en B.*	5 »			»		
Dito bij *Rothschild*	5 »			»		
Denemarken, Oblig. te Lond.	5 »		97½	»	97¾	
Dito	3 »			»		
Braziliën, Geldl. 1824 v. £ 100	5 »			»		
Dito 1839 van £ 100	5 »			»		
Dito 1843 £ 100	5 »		96	»		
Dito 1852	4½ »			»		
Sardinië	5 »			»		
Peru, Geldl. 1854	4½ »		73¼	»		
Dito te Parijs				»		
Ecuador, Oblig. 1855	1 »	14	13 1/16	»	13 1/8	
Venezuela, dito 6 pCt. thans	4½ »	27¼	26¾	»	26⅝	
Dito Uitgestelde	2 »	10⅞	10¾	»		
Grenada, Obligatiën	8½ »	17¼	17 1/16	»	17¼	
Dito Uitgestelde		5 1/16	5¼	»		
Mexico, dito	3 »	17 11/16	17¼	»	17 11/16	
Nd-Amerik. b. *Hope en C.*, Lr. A	f			»		
Dito dito	» B			»		
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.			»		
Amerik. Bank-Aktiën				»		
Illinois Spoorweg-Aandeelen		93		»		
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.	78⅝	78⅝	»		
Louisiana	5 »	98½		»		
Griekenl., Obl. Geldl. 1825	5 »			»		

Prost 42, 43.

Bij levendigen handel verkeerde de markt op nieuw in eene zeer flaauwe stemming, op lager afkomende koers van Londen.

Koers van het Geld: Beleening 6 pCt. Prolongatie 6 pCt., Diskonto 6 pCt.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 4 November.

Tarwe [illegible] als voren: 134 ℔ n. wb. Poolsche f 365; 128 [illegible] 132 ℔ n. Nassaud. f 300; 133 ℔ n. Rostocker f 800; 131 ℔ Kubanka f 340; 119 ℔ j. Vriess. f 217 aan de Zn.

Rogge flaauw met weinig handel: 118 ℔ Archangel f 170; 122 ℔ Belg. f 200; 120 ℔ Galati f 170; in veiling 59 Last Besch. Archangel 112, 116 ℔ f 147, 160.

Garst Haver en Boekweit zonder handel.

Koolzaad: Holsteinsche 64. Op 9 vaten Olie in April ek. 74½; Nov. 70 £. *Raapolie* op 6/w. f 40¼; Vliegend f 39; 1°. Mei ek. f 41¼; Dec f 39¼, ⅛, 9. *Lijnolie* op 6/w. f 39¾; Vliegend f 38½; 1°. Maart, April en Mei ek. f 37½. *Hennep olie* op 6/w. f 43¼; Vliegend 42.

SCHIEDAM, 4 Nov. Gerst verkocht: 135/2 ℔ Manheim f 218 kt. — Moutwijn f 17.—; Jenever f 22.50; Amst. Proef f 23,75, per ned. vat zonder fust, zonder de belasting; Spoeling f 0 80 per ketel.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 3 Novt. Stuit, Beerta Hendrika, Odessa.
HELVOET, 3 Nov. Van der Borden, Wilhelmina, Malaga.

UITGEZEILD:

TEXEL, 3 Nov. Bruins, Stentje Roëmeling, Bahia. — Brandts, Stad Haarlem, Suriname. - Wilmink, Hermanna Wilmink, Livorno.
HELVOET, 3 Nov. Bosse, Ittstein en Welcker, New-York. Levsen, Elisabeth Catharina, Marseille.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 5 November, in lading naar:

Mannheim.	C. Neff, Ocean.
Ludwigh. en Manheim.	N. Schneckenberger, der Rhein.
Ruhrort.	J. van Beek, Vrouw Wilhelmina.
Wesel.	F. Beijer, Wilhelmina.
Keulen.	A. Kosterman, Cöln N°. 5.
Dusseldorp.	C. Eickhoff, Ehrenbreitstein.
Frankfort.	J. Stumm, Frankfort N°. 14.

AMSTERDAM, 3 November, vertrokken naar:

Dusseldorp.	J. Scholten, Hoop op Zegen.
Wesel.	P. J. Balck, Vrouw Rebecca.
Maintz.	F. Leydecker, Maintz N°. 2.
Keulen.	Th. Wemmers, Cöln. N°. 7.

Rijnhoogte ARNHEM, 4 Nov. 4 p. 0 duim.
KEULEN, 4 » 3 vt. 10 »

Advertentiën.

(3822) Den 20sten October 1857, overleed te Denekamp (Overijssel) aan een plotseling toegenomen verval van krachten, voorzien van de H. H. Sacramenten, de Wel-Eeerwaarde Heer FRANCISCUS ANTONIUS HENRICUS NIEUWENHUIS, R. K. Priester en hooggeacht kapellaan dier gemeente, in den bloeijenden leeftijd van 26 jaren en 4 maanden.

Wegens buitenlandsche betrekking is deze algemeene kennisgeving eerst heden geschied.

(3823) Heden overleed in den onderdom van 69 jaren en 10 maanden, onze waarde Vader en Behuwdvader de Heer JOHANNES BROERS.

ALKMAAR, den 1 November 1857. Uit aller naam, M. BROERS.

Attentie.

Er wordt gevraagd bij fatsoenlijke **burger lieden**, zonder Kinderen, eene **vrouwelijke Dienstbode**, voor de Wasch en alle huisselijke werken geschikt, van de R. C. Godsdienst. Zij, die tevens met den **Kruideniers-Winkel** kunnen omgaan, zullen het eerst in aanmerking komen, mits men kan overleggen bewijzen van *goed* en *eerlijk gedrag.*

Inclinerenden gelieven zich te adresseeren met opgaaf van ouderdom, aan het Bureau *de Tijd*, Noord-Hollandsche Courant, voor of op 16 November e. k., onder de Letters M. O. Brieven *franco.* (3826)

de TWEEDE DRUK van

VADER BRUNO,

de Kluizenaar van Overveen,

door J. J. VAN DER HORST, R. K. Pr.

Versierd met vier Koperetsen, van J. B. WITKAMP, Prijs 80 Cents.

BOEKHANDEL VAN C. L. VAN LANGENHUYSEN TE AMSTERDAM.

J. VAN VONDEL'S
ALTAAR-GEHEIMNISSEN

met ophelderende Noten en toelichtende Aanteekeningen van F. J. HOPPENBROUWERS te Breda.

Teregt worden de **Altaargeheimnissen** voor een der fraaiste en krachtigste dichtstukken van VONDEL gehouden; de Hoogleeraar VAN KAMPEN noemt het een Meesterstuk, waarin VONDEL zelfs afgetrokkene godgeleerde Bespiegelingen, onder zijne handen een dichterlijk kleed doet aannemen.

De *opgehelderde noten* en *toelichtende aanteekeningen*, of zoo als de geleerde schrijver in zijne voorrede die noemt, de ophelderende *Commentarius*, is voor het grootste aantal lezers volstrekt noodzakelijk.

De nog voorhanden zijnde exemplaren van dit werk zijn door den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN aangekocht. Hij levert die thans af tegen

f 2.20 in plaats van f 5.—

zoo als het boek bij de uitgaaf heeft gekost. Het is ruim 700 bladz. dik, versierd met een geplaatdrukten titel, met zinnebeeldig vignet, en van kerkelijke goedkeuring voorzien.

Belangrijke Prijsvermindering

VAN

EEN ALLERBELANGRIJKST WERK.

Zoo lang de voorraad strekt zal bij den Uitgever dezer Courant verkrijgbaar zijn:

Voor f 16 in plaats van f 40.45.

MR. W. BILDERDIJK,
GESCHIEDENIS DES VADERLANDS.

(Van de Wording des lands af, tot de Herwinning der Vrijheid in Nov. 1813.)

Uitgegeven door H. W. TYDEMAN, 13 deelen, met een algemeen Register, drie Kaarten en Facsimile.

Het November-Nommer van

DE TOESCHOUWER

ziet heden het licht. Daarin is opgenomen een REDEVOERING van KARDINAAL WISEMAN, onlangs te Manchester uitgesproken, naar aanleiding van de muiterij der Sepoys in Britsch Indië, en door Z. Em. uitgegeven onder den titel van:

ENGELANDS RENTMEESTERSCHAP.

Verder bevat dit Nommer:

DE VEERPONT, door REINOUD.

KAARTEN, door HENRY VAN MEERBEEK, en eenige hoofdstukken van het verhaal: *De Bouwvallen van mijn Klooster.*

AMSTERDAM, 1 Nov. 1857.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.